

Virksomhedsplan for Læsø børnehus 2017.

Læsø Børnehus er beliggende på Doktorvejen 1c, Byrum, 9940 Læsø.
Tlf. 98 49 14 78
e-mail: boernehaven@laesoe.dk
Hjemmeside: Se Læsø kommune

Formålet med virksomhedsplanen er:

- **En introduktion til nye forældre og børn**
- **En oplysning om praktiske forhold**
- **Et styrings- og evalueringsredskab for personale, ledelse og bestyrelse**
- **En dokumentation overfor Læsø Kommune, Kommunalbestyrelsen og borgerne i kommunen**

Det er det daglige arbejde i Læsø Børnehus der er udgangspunkt for planen. Derfor skal virksomhedsplanen tages op til revision en gang om året, så børnenes, forældrenes og personalegruppens ideer og potentialer udnyttes optimalt.

Børnehuset ligger godt placeret i forhold til skov og vand, idrætshal og svømmehal. Huset er placeret tæt ved "Præstens skov," der er 10 min. gang til "Haletuds søen" og 20 min. gang til "Badesøen" i statsskoven, hvor vi har fornøjelsen af et dejligt shelter, grill og bålplads.

Daglig leder

Maja Lunnemann er konstitueret daglig leder. Er der spørgsmål, der ikke kan besvares af primær-pædagogen, vil lederen altid være behjælpelig

Pladstyper og takster:

I 2017 er forældrebetalingen i Børnehuset jf. takstbladet:

Vuggestuen:

Fuldtidsplads – inkl. frokostordning, 0-2 år: 3280,00/mdr.
Halvdagsplads – inkl. frokostordning 0-2 år: 1834,00/mdr.

Børnehaven:

Fuldtidsplads – inkl. frokostordning, 3-5 år: 2139,00/mdr.
Halvdagsplads – inkl. frokostordning 3-5 år: kr. 1225,00/mdr.

Friplads

Der kan søges om hel eller delvis friplads, hvis den aktuelle husstandsindkomst er under 528.200 kr. om året (2017).

Du kan selv beregne om du kan få friplads, på: www.borger.dk

Der gives endvidere søskende rabat.

Vi har en åben **normering** dvs. at kommunen giver pasningsgaranti. Vi har dog en behandlingstid på max. tre mdr. som vi kan gøre brug af hvis det er nødvendigt at vente med at tage et barn ind af hensyn til andre børn i institutionen. Dette betyder særligt en forskel hos de yngste, da det ofte kræves at et af de ældste vuggestuebørn rykker videre til næste afdeling, når nye spædbørn meldes ind.

Den daglige åbningstid er:

man.-tors.: 6.30 - 17:00
fredag: 6:30-16:30

Børnehaven har lukket 24. december og grundlovsdag den 5. juni.

Indmeldelse og udmeldelse

Indmeldelse sker ved henvendelse til Læsø kommune, Doktorvejen 2, 9940 Læsø.
Tlf. 96 21 30 96 eller www.Borger.dk
Kontakt: Anni Rulle

Udmeldelse, samt at gå fra fuld tid til deltid, skal ske skriftligt og være kommunen i hænde inden den 1. eller 15. i måneden, én måned før.

En overflytning fra vuggestue til børnehave, aftales personale og forældre imellem. Vuggestuen har en stue til de ældste vuggestuebørn, fysisk placeret i børnehaveafdelingen, som fungerer som udflyttergruppe og som springbræt til børnehavelivet.

Taksten skifter når barnet fylder 3 år. Når dit barn skal starte i skole er det automatisk udmeldt af Børnehuset, og forældre skal selv tilmelde SFO, hvis dette ønskes.

Læsø kommune har rullende indskoling med overflytning i **2017** på følgende datoer:

19. april
15. november

Husk: hvis der ønskes plads i skolens SFO skal dit barn tilmeldes ordningen.

Forældresamarbejde

Mange forældre besøger uformelt børnehuset med deres barn/børn forud for planlagt opstart. Forud for vuggestue-start, planlægges der, forældre og personale imellem, en

indkøringsperiode for det lille barn. Ved overgang til børnehave er der en overleveringssamtale, fra vuggestue personale og barnets forældre, til den kommende primærpædagog i børnehaveafdelingen. Starter barnet direkte i børnehave, overleverer forældrene selv barnet. Vi har udarbejdet et ”Start- samtale papir”, med relevante oplysninger omkring børnehusets hverdag og rutiner. Dette udleveres til forældrene inden mødet, hvis muligt og sammen med forældrenes oplysninger om barnet, er dette udgangspunktet for samtalen.

Udover at fortælle om vores hverdag, praktiske informationer og traditioner, er formålet med start samtalen netop også, at forældrene giver lidt information om barnet, samt oplevelser og vilkår i opvæksten som måtte have betydning for vores møde med det nye barn.

Efter en indkøringsperiode taler vi sammen igen, om hvordan den første tid er gået og om der er nogle reaktioner fra barnet eller spørgsmål fra forældrene. Måske er der situationer, vi kan aftale at tackle på en bestemt måde.

I børnehaven afholdes forældre samtaler årligt, omkring barnets fødselsdag. Her taler vi om, hvordan det går generelt og hvordan barnet udvikler sig på forskellige områder. Den sidste samtale foregår inden det enkelte barn starter i skole. Her taler vi om skoleparathed, om hvad man som forældre gerne vil have at skolen skal vide om barnet osv.

Ind imellem de planlagte samtaler kan forældrene altid kontakte barnets primærpædagog, hvis de skulle have brug for en samtale eller blot have justeret løbende aftaler.

I vuggestueafdelingen er der forældresamtaler efter behov og tæt kontakt og overlevering i det daglige.

Hvis man er nysgerrig eller måske usikker på sit barns vegne, er man altid velkommen til at

deltage i børnehushets aktiviteter, man kan blot aftale det med personalet.

Bestyrelsesarbejde

Efter kommunale vedtægter har forældrebestyrelsen såkaldt minimums-indflydelse, og det betyder fx at forældrene kan være med til at fastsætte pædagogiske principper, gives indblik og medindflydelse på en del af budgettet og kan være med til ansættelsessamtaler. Som forældrerepræsentant kan man få større indblik i og indflydelse på institutionens hverdag, og være med til at give børnehuset det præg den har.

Navn og adresse på bestyrelsesmedlemmer kan findes på opslagstavlen samt vores hjemmeside. Her ligger også referater fra møderne.

Fordeling af børn

Børnehuset består af to **vuggestuegrupper**, Humlebieerne og Mariehønsene. Samt en børnehavegruppe, som er delt op i **Gul** garderobe (ældste) og **Rød** garderobe (yngste).

Hos Humlebieerne har to pædagoger fordelt opgaven som primærpædagog, imellem sig, og har det overordnede ansvar for børnene, og den daglige kontakt til forældre varetages af alt fast personale. Mariehønsene har ligeledes tilknyttet faste voksne, med en primærpædagog, som har det pædagogiske ansvar og varetager forældresamtalerne.

Børnehaveafdelingen: også her er hvert barn tilknyttet en primær pædagog, der varetager forældresamtaler/kontakt og overleverer evt. aftaler omkring barnet til en anden medarbejder, ved fravær.

Der er ture ud af huset 2-3 gange om ugen, med forskellige grupper børn.

Herudover har vi i foråret og/eller efteråret, for de ældste årgange, ture til svømmehal.

Børnehuset er til dels funktionsopdelt og børnene bevæger sig frit i hele institutionen. Uge-tavle med information om ture og aktiviteter og lignende, findes på fælles whiteboardtavle hvor man kommer ind. Vi har også en månedsplan som kan findes på hjemmesiden samt ophængt ved indskrivningspulten.

Vuggestuebørn og børnehavebørn kommer også på besøg hos hinanden, ligesom vi har fælles pasning om morgenen og sidst på dagen.

Personalet

Personalegruppen består af;

Leder, tre uddannede pædagoger og en PAU uddannet assistent, i børnehaven, en pædagog og en medhjælper hos Mariehønsene. To pædagoger og en medhjælper hos Humlebieerne.

Vi har også talepædagog-timer knyttet til børnehuset. Her arbejdes med enkelte børn (taleundervisning) og mindre grupper som har brug for en ekstra indsats med sproget, eller blot ekstra opmærksomhed i en mindre gruppe fx før skolestart. Vi har en del børn med to sprog her på Læsø og vores talepædagog varetager en del af vores forebyggende sprog-arbejde, samt vejleder personalet.

Herudover har vi en ”madmor” i 20 timer til at varetage vores frokostordning, en pedel er tilknyttet huset efter behov og så har vi vores rengøringsassistent, som også fungerer som ”ekstra hånd” om morgenen, hvis der er behov.

Praktikanter/elever:

Vi er en uddannelsesinstitution for seminarie-elever og pædagogisk assistent-elever, hvorfor studerende i lønnet praktik kan være en del af normeringen.

I 2017 får vi en pædagogisk assistent elev i huset fra sidst i januar.

Vi modtager også folk i jobprøvning, virksomhedspraktik, skolepraktik m.m.

Vi samarbejder tværfagligt med pædagogisk psykologisk afdeling (PPA), samt ved behov med en ergoterapeut/fysioterapeut fra PPA, til børn med motoriske/sanse-mæssige vanskeligheder. Børnehuset har udarbejdet en personalehåndbog med alle relevante oplysninger om husets rutiner og aftaler, særligt til gavn for nyt personale. Der indhentes børneattest ved ansættelse af personale.

Ud fra børnehusets værdier og mål skal medarbejderen handle, vurdere og forstå sin egen arbejdsproces.

Medarbejderens personlighed, faglighed, holdninger og værdier er en væsentlig grundpille i arbejdet.

Det er derfor vigtigt, at vi kan reflektere over det daglige arbejde, samt medvirke til kollegers refleksion, give og modtage konstruktiv kritik og dermed fastholde pædagogikken i hverdagen.

For at koordinere og udvikle det pædagogiske arbejde afholdes fx: **personalemøder**, hvor der blandt andet tales om iagttagelser af det enkelte barn samt temaer, der behandler mere specifikke emner med relevans for personalets evne/mulighed for at kunne handle hensigtsmæssigt.

Vi holder årligt en **personaledag** og afholder mindre **kursusforløb**, f.eks. i førstehjælp. Herudover har vi mulighed for at deltage i små kurser i ”Grønne Spirer”, som tager afsæt i små børn og naturoplevelser, men også med præg af andre læreplanstemaer som krop og bevægelse, herunder; naturens spisekammer.

Hverdagens rutiner/små traditioner

Den lille tradition og vores små rutiner i hverdagen, udgør det stabile fundament for børns udvikling. De er med til at skabe følelse af sammenhæng, mening og kontinuitet.

Børn lærer meget i relationer til andre i hverdagens situationer. Derfor er det relevant at være opmærksom på rutinerne og ikke gøre disse til noget, der bare skal overstås inden vi kan komme videre til det ”væsentlige”, at gå i hallen til svømning eller andet ”spændende”.

Fri leg

Børns egen leg er en vigtig ingrediens i deres udvikling. I legen konstruerer børn, øver sig i sociale spilleregler, afprøver ideer og får ny erfaring. Vi skal sørge for gode rammer til legens udfoldelse, materialer og legetøj der appellerer til børnenes fantasi og udvikling.

”Bålmad”

Vi laver gerne bål når vejret tillader det. Vi tilbereder forskellige madvarer over bål, både på legepladsen og på andre bålpladser i nærområdet. Vi råder over rigtigt godt udstyr til aktiviteterne og har ofte knyttet madlavningen til et arrangement eller et emnearbejde.

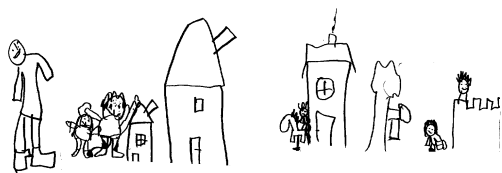
Fødselsdag

Børnehuset markerer dagen med flag, sang, ”raket” og lignende små traditioner.

Fødselsdagsbarnet uddeler popcorn efter frokost i børnehaveafdelingen, i vuggestueafdelingen får de en lille pakke rosiner. Fødselsdagsbarnet skal ikke selv medbringe det der deles ud.

Det er gerne fødselsdagsbarnet der vælger en sang el. leg til samling. Skulle barnet holde fri på sin fødselsdag, regner vi med de bliver fejret hjemme. Skulle dagen falde i weekend

el. helligdag, markerer vi dagen på den nærmeste hverdag.

Samling

Samling vil ofte bestå af ca. 20 min. med fælles lege, historie eller musik/sang, lige inden frokost. Vi deler gerne børnene i flere grupper, - det kan fx være yngste/ældste eller drenge/piger.

Vi bruger samlingen til at samtale og fortælle i en større børnegruppe. Børnene skiftes til at fortælle, lærer at lytte til hinanden samt modtage kollektive beskeder.

Nogle gange kan større emner tages op i en gruppe, fx omkring drillerier og venskaber eller omkring planlægning af forskellige projekter og traditioner.

Vi bruger også samlingen til at lege og lære om årstider, farver, former, begreber, at tælle, naturfænomener osv.

Svømning

Børnehusets ældste børn går i svømmehallen på Gammelgård, i en periode hvert år. Her foregår læring gennem en hyggelig aktivitet som de fleste børn bare elsker. Børnene lærer at vaske sig selv i brusebad, at begå sig i det ”dybe” vand og måske turde tage vandrutsjebanen! Vi tørrer hår og går i sauna og leger på legepladsen hvis det er godt vejr. En til to forældre deltager på skift i aktiviteten, som medhjælpere.

Sportshal

I vinterhalvåret låner vi skolens sportshal til Leg og kropslig udfoldelse for børnehavebørnene. Aktiviteter i hallen giver god mulighed for at observere og vurdere om der er motoriske udfordringer, der skal tjekkes via PPA’s motorik-kyndige.

Computerspil

De sidste par år har vi ikke brugt pc til børnene. Vi har, det sidste års tid, haft iPads til brug sammen med børnene, og bliver stille og roligt bedre til at se de muligheder dette giver for læring. Vi undersøger fakta fx om dyrelivet, som oftest stammer fra børnenes spørgsmål, spiller spil til aldersgruppen, samt viser forskellige klip, hører sange med fagter osv., til underholdning men også for sammen at lære noget nyt. Personalet bruger også iPad til dokumentation i større udstrækning, samt til at visualisere lege eller kreative ideer overfor børnene. Vi tager billeder på tur og hjemme, samt små filmklip fx af cirkusforestillinger.

Ture

Vores ture har høj prioritet. Vi har et pragtfuldt nærmiljø med by, skov og strand. Vi tager på virksomhedsbesøg, har ture til skolen, til havnene, tager på hjemmebesøg, osv.

I nærheden af Børnehuset ligger ”Præstens skov”, hvor gode udflugtssteder findes. ”Tarzans hule”, ”Den hvide hval”, ”Rødderne” og ”Haletudsøen” er alle steder der har fået ”navne”. Det er steder som alle børnene kender, og som gennem årene er blevet yndede udflugtssteder.

Skolestart; ”Bygge bro”

På Læsø har vi rullende indskoling, med skolestart 2-3 gange om året for 4-6 børn ad gangen. Forud for den næste skolestart, har børnene prøvet at deltage i gruppe hos vores talepædagog, som også er med til at beskrive om barnet er klar og hvad der evt. skal trænes forinden. Vi forbereder børnene til skolestarten, vi taler med dem om forventninger og fakta, fortæller det vi ved om indskoling og samtidig forbereder vi dem til at sige farvel til børnehaven!

Vi besøger også indskolingen og SFO en dag inden skolestart. Formålet er at lette overgangen til skole/SFO og at forberede børnene til deres nye omgivelser, fx kan det give tryghed at have set klasseværelset, samt hvor toilettet er. Der er et tæt samarbejde i overgangen, med skolens personale.

Sommerfest

Vi holder sommerfest i september måned ofte ved Saltsydehytten for alle i børnehuset, gerne med bedsteforældre og søskende. Forældrebestyrelsen arrangerer, i samarbejde med børnehusets personale.

Politikker

Børnehusets kostpolitik

Læsø kommune har lavet en generel kostpolitik gældende for børn og unge i Læsø kommune. Kostpolitikken kan rekvireres i børnehuset. **Børnehuset** har suppleret denne med følgende: Der lægges vægt på en god atmosfære, hvor medarbejderen sidder med ved bordet. Ritualer, som f.eks. et lys på bordet eller naturens pynt kan også være med til at skabe en hyggelig stemning. Måltidet skal være en rar og udviklende oplevelse, hvor barnet bevarer sin lyst til at spise og nysgerrighed efter at smage nye ting. Under måltidet kan børnene lære at omgås andre, udvikle sanser og sprog samt lære gode bordskikke. Børnene er med til at dække bord,

hælde vand op og byde rundt osv, ligesom de selv rydder af efter måltidet. Vi afleverer madrester til køkkenspenden til glæde for børnehusets høns.

Læsø kommune tilbyder et sundt frokostmåltid som en del af dagtilbudsydelsen alle ugens dage. Vores madmor laver frokost til os og de øvrige måltider varetages af det pædagogiske personale. Vi får lune retter, har smør-selv dage, bager eget brød/boller og får madpakker med ud af huset. De daglige måltider indeholder en variation af brød, frugt og grønt, hjemmelavede, økologiske (el. dansk producerede) produkter vægtes højt. Til morgenmad serverer børnehaven havregryn (og havregrød til de yngste), brød, ost og frugt. Morgenmaden er fremme til kl. 7.30. Der serveres vand og økologisk mælk til måltider. Fredag morgen serverer vi the og boller. Forældre er velkomne til at spise med indtil kl. 8.30. Der er altid brød og frugt i institutionen så sultne børn kan få lidt mad udenfor de faste måltider.

Samværspolitik

Med Samværspolitik for institutionerne i Læsø Kommune, tilkendegives kommunens holdning og krav til samværsformer i kommunens institutioner. Her lægges vægt på normer indenfor almindeligt samvær børn og voksne imellem, hvor barnets behov, trivsel og udvikling er i højsædet. Ligeledes lægges der op til forebyggelse af krænkelser, samt mistanke om krænkelser. (herunder seksuelle krænkelser).

Sygdom

Børnehuset har, i samarbejde med lægehuset, udarbejdet en skrivelse ud fra sundhedsstyrelsens pjece *smittsomme sygdomme hos børn*. Denne revideres en gang årligt og udleveres, når barnet begynder i børnehuset.

Børn betragtes som syge når de har:

- temperaturforhøjelse
- smitsomme sygdomme
- forkølelse i svær grad
- en tilstand som forhindrer barnet i at deltage i aktiviteterne på lige fod med de øvrige børn.

Ved sygdom skal der gives besked – omvendt vil børnehaven orientere, hvis der er smitsomme sygdomme blandt børnene. Hvis et barn bliver dårlig, mens det er i børnehaven, vurderer vi i hvert tilfælde, om barnet er så skidt tilpas og/eller ked af det, at det kræver forældre frem for en medarbejder i børnehuset.

Ulykker

Hvis jeres barn kommer til skade, i en grad så det kræver besøg hos læge eller tandlæge, vil vi straks kontakte Jer for at forklare hvad der er sket, så I kan komme til institutionen eller til lægen/tandlægen.

Sorg og krise

Læsø børnehus har udarbejdet en handleplan ved skilsmisse, sygdom og dødsfald. Emnet drøftes jævnligt og hver andet år justeres planen (marts måned **2017**). Formålet med planen er bl.a. at være i stand til at komme børnene i møde, vise nærvær og turde give rum til at tale om livets store spørgsmål. Herunder; det at miste, sorg og død. Det er selvfølgelig nødvendigt at vi bliver orienteret af forældrene/nærmeste pårørende. Planen kan ses på vores hjemmeside.

Alkoholpolitik

Vi har også en alkoholpolitik i børnehuset. Den indeholder bl.a. handlevejledning for den enkelte medarbejder i forhold til at møde alkoholpåvirkede forældre eller andre som værende ansvarlig for barnet, fx ved afhentning. Denne politik udleveres til alle forældre og skal være med til at signalere en form for nul-tolerance og forebygge fx bilkørsel under alkoholpåvirkning.

Institutionens personale skal opdage og støtte og hjælpe børn i forhold til problemer affødt af alkoholmisbrug i familien.

Solpolitik

Formål:

I samarbejde med forældrene at sikre at ingen børn (eller voksne), oplever at blive røde, forbrændte og/eller solskoldede. Vi følger vores solpolitik, når UV-indexet er 3 eller mere ved at:

- Søge skygge under træer og overdækning mellem kl. 12 & 15, når det er muligt.
- Tilbyde at beskytte huden med solhat og tøj mellem kl. 12 & 15.
- Smøre børnene i solcreme, hvor tøjet ikke dækker, én gang midt på dagen inden vi går på legeplads.
- Være gode rollemodeller for børnene.
- Evaluerer vores solpolitik hvert år efter sommeren.

Siesta:

Vi overvejer nye muligheder for skygge, når vi bygger om udendørs.

Vi planlægger mulighed for skygge ved udendørs aktiviteter midt på dagen.

Vi har delvis skygge fra klatretræer og –stativ.

Børnehuset holder sig orienteret om det aktuelle UV-index.

Solhat:

Vi husker forældrene på, at det er bedst, hvis børnene bærer tøj, der dækker så meget af huden som muligt – minimum til knæ og albuer.

Vi husker forældrene på, at kasketter ikke er gode solhatte,

fordi de ikke beskytter ører og i nakken.

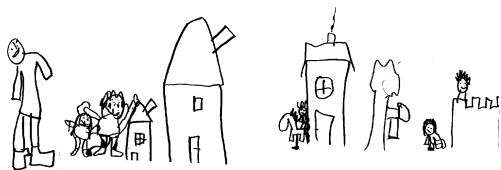
I børnehuset er der mulighed for at låne en god solhat. Det er forældrenes ansvar at vænne børnene til at bruge solhat.

Solcreme: Vi har altid vandfast solcreme, minimum faktor 15, der beskytter mod både UVA- og UVB-stråling, tilgængelig. Vi smører igen, hvis børnene har svedt meget, badet eller sovet til middag.

Solcreme benyttes ikke til at forlænge den periode, børnene tilbringer i solen.

Nye børn: Vi informerer altid nye forældre om:

- Vores solpolitik.
- At barnet skal medbringe en solhat med en god, bred skygge.
- Hvornår forældrene forventes at smøre barnet, og hvornår institutionen smører.
- Om og hvordan forældrene skal bidrage til solcreme i institutionen.

Børnehusets værdigrundlag

Vigtige værdi-ord: Omsorg, tryghed, selvværd, medbestemmelse, fællesskab, sociale færdigheder, gode oplevelser, leg, fantasi og kreativitet.

Disse værdi-ord fra dagtilbudsloven, er selvfølgelig indeholdt i vores værdigrundlag i børnehuset og nedenstående beskriver hvad det i praksis betyder hos os.

Omsorg og tryghed er vigtige forudsætninger for barnets trivsel og udvikling og vi prøver at sikre os at hvert barn bliver favnet hver dag. De skal modtages, ses og have fysisk kontakt, (kram, sidde hos en voksen eller bare et klem på skulderen, alt efter det individuelle behov) hver dag. For at give tryghed skal vi skabe tillid mellem børn og voksne, så børnene føler sig passet på og ved at de kan finde hjælp og forståelse, når de har brug for det.

Udover at alle medarbejdere skal være åbne og engagerede i forhold til børnene, har barnet en primær-pædagog som har det pædagogiske ansvar for et antal børn. Der samarbejdes med forældrene omkring barnets hverdag og udvikling og der afholdes forældresamtaler en gang årligt eller hyppigere ved behov.

Selvværd betyder at barnet føler sig værdifuldt, holdt af og hørende til og for at give børnene selvværd er det vigtigt, at vi respekterer det enkelte barn og giver det en vis grad af ansvar.

Selvværd er en forudsætning for at barnet kan tage selvstændige beslutninger og dermed tage ansvar. Det betyder også, at barnet selv at mærker efter hvor meget tøj vejret kræver (under nogen kontrol og vejledning).

Medbestemmelse skal gives barnet indenfor områder det aldersmæssigt kan håndtere.

Her i børnehuset kan det fx give sig udtryk i at børnene bliver spurgt hvor de gerne vil hen på tur eller hvad vi skal lave i samling. Vi respekterer barnets kreative udtryk uden at vurdere produktet, men styrker lysten til at arbejde med forskellige materialer.

At høre til en gruppe og dét at have et **fællesskab** med nogen, er også med til at give barnet selvværd. Fx begynder vi ikke at spise eller holde samling før alle børn er samlet. At vente på hinanden, at lytte til hinanden og hjælpe hinanden med oprydning eller at få tøj på er også med til at lære børnene at være opmærksomme på andre menneskers følelser og behov. Når barnet inddrages i børnehusets daglige gøremål og planlægning, gives det en

følelse af at være en uundværlig del af fællesskabet, og det medvirker til udvikling af selvstændighed og ansvarlighed.

Hvis vi som voksne har føling med hvor børnene bevæger sig hen, i leg eller i det de fortæller, kan vi vise større forståelse for børnenes ønsker og medbestemmelse. Fx venter vi gerne lidt med at dække bord eller lave frugt, hvis en god leg eller kontakt mellem børnene lige er kommet i gang. At give plads og rammer til børnenes **leg** er også med til at udvikle deres **fantasi** og **kreativitet**.

For at støtte børnene optimalt i den sociale udvikling og give dem **gode oplevelser**, er det vigtigt at vi også stiller krav til barnet, samtidig med at vi har det sjovt. Her skal vi også være fleksible og møde barnet hvor det er. Børnene behandles forskelligt alt efter alder, udvikling og ”dagsform”. Fx kan et barn nogle dage klare, at vi opfordrer til megen selvhjulpethed, og andre dage skal det have en ekstra hånd.

Når et barn føler sig tilpas udfordret og samtidig tryk, tør det møde verden og udfordre sig selv, - og en god læring og udvikling er i gang.

Vi lægger vægt på at lære børnene at tage hensyn, vente på tur og gå på kompromis for at styrke deres sociale kompetencer og evner til at indgå i venskaber.

De **sociale færdigheder** børnene lærer sig i det daglige samvær med andre børn, bliver desuden understøttet i forskellige projekter, hvor vi sammensætter børn eller grupper mere bevidst. Store og mindre børn arbejder sammen, med deres forskellige styrker og svagheder.

Indsatsområder

Vores virksomhedsplaner rummer vores menneskesyn og værdier. Disse korresponderer med Læsø kommunes børnesyn, som kommer til udtryk i ”Sammenhængende politik for alle børn og unge på Læsø”.

I vores virksomhedsplan, er givet konkrete eksempler på pædagogiske forløb for at illustrere vores anerkendende tilgang til barnet og børnegruppen.

Lov om læreplaner beskriver 6 temaer eller fokusområder som personalet skal arbejde med. Ud fra de 6 temaer, lægges vores årsplan. Der fokuseres på 4 om året. Vi starter 2017 med at lægge vægt på læreplanstemaerne: **Natur og naturfænomener** samt **Sociale Kompetencer**. I efteråret lægges vægt på **Krop og bevægelse** og **Personlig udvikling**. Foråret 2018 starter så med de sidste to temaer, **Sproglig udvikling** og **Kulturelle udtryksformer**.

Fokuspunkter i år **2017**:

- ABC; Act – Belong – Comit, som er et projekt i kommunen (og på landsplan) som handler om mental sundhed, om at håndtere udfordringer, være aktiv og om at være glad og bidrage positivt til fællesskabet. Udspillet kommer fra vores sundhedskoordinator, med det udgangspunkt at man fra lille kan lære en positiv, aktiv og social tilgang til livet. Læs mere på: ABCformentalsundhed.dk
- Glød og Flamme og Sikkerhedsugen (materiale fra Børneulykkesfonden)
- Mindre projekter med motorisk aktivitet samt forskellige former for optræden.
- Fælles læsning af fagstof blandt personalet

- At forme og udvikle vores madordning på nye præmisser, i samarbejde med en ny madmor. Vi vil fokusere på madlavning og børn som medhjælpere i køkkenet med tanken ”fra Jord til Bord”, for at øge vores kendskab og interesse for mad og sundhed.

